

ಮಾತ್ರ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ, ಹೇಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ಮಾತು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೋ ಹಾಗೆ. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ, ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಮರಗಿಡಗಳಿಗೂ ಅದರದರದೇ ಆದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತತೆಗಳಿವೆ. ಅದು ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಾಣಿಗೂ, ಒಂದೊಂದು ಪಕ್ಷಿಗೂ ಭಿನ್ನವಿರಬಹುದಷ್ಟೇ. ಆದರೆ ಆತಂಕದ, ಅಪಾಯದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿಸುವ ಶಬ್ದ ಮಾತ್ರ ಇತರ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾವು ಮರಗಳೇನಿದ್ದೇವೆ, ನಮಗೂ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಜಾತಿಯ ಮರಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅತೀವ ಪ್ರೀತಿ. ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಆಹಾರವನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಬೇರುಗಳಮೂಲಕ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಬೇರುಗಳು ಬೆರೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಗಾಳಿಯ ಮೂಲಕ ಸಂವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಕಾಡಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದಿರುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮರವನ್ನು ತಿನ್ನುವಂಥ ಬೃಹದಾಕಾರದ ಆನೆಗಳು ಬಂದಾಗಲೂ ಪರಸ್ಪರ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಭಯ ವಿಹ್ವಲತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತ ಸುಖದುಃಖವನ್ನು ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅವುಗಳ ಗಮನವನ್ನು ಬೇರೆಡೆಗೆ ಸೆಳೆದು ನಾವು ಬಚಾವಾಗಲು ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಗಡಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಹುಲಿ, ಚಿರತೆ, ನಾಯಿಯಂಥ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮಾತ್ರ ವಿಸರ್ಜಿಸುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಗಡಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಸಿಂಹದಂಥ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ತಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ಮರದ ಬುಡಕ್ಕೋ ಕಲ್ಲಿಗೋ ತಿಕ್ಕಿ ತಿಕ್ಕಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಒಂದರ ಗಡಿಯನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಸಕಾರಣವಿಲ್ಲದೇ ಅತಿಕ್ರಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅನಿವಾರ್ಯ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಆಕ್ರಮಿಸುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದರೆ ಭಯಾನಕವಾದ ಯುದ್ಧವೇ ನಡೆದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನಂತಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯ ದುರಾಸೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ.

ನಾನು ಹುಲಿ ವಿಷಯ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದೆನಲ್ಲ. ಹುಲಿಯನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅದು ಸಸ್ತಾಹಾರಿ ಅಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನಮಗೇನೂ ಭಯವಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಗೋಮಾಳಿಗೆ ಬಾಯಿ ಹಾಕಿ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರಿಕೊಂಡು ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಲು ನಮಗೂ ಮುಜುಗರ. ಅವೂ ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲವೇ. ಈ ಭೂಮಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸೇರಿದ್ದು, ನಿಜ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಬದುಕಲು ನಮಗಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೋ ಆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಅಧಿಕಾರವಿರುತ್ತದೆ.

ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಕೊಂದಾದ ಮೇಲೆ ಆ ಹುಲಿಗೆ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮುಳ್ಳುಹಂದಿಯೊಂದು ಎದುರಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಆ ಕ್ಷಣದ ಹಸಿವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನಾಗುವ ಹುಲಿ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕ ಮುಳ್ಳುಹಂದಿಯನ್ನು ಬಲಿಹಾಕಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆಗಲೇ ಮುದಿಯಾಗುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದ ಆ

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ

ಚರಿತ್ರೆಯ ಚಕ್ರದ ತಿರುಗಾಟ ಒಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಗ್ರಹದ ಚಲನೆಯಂತೆ. ಒಂದು ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲು, ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಸ್ವರ್ಣಯುಗವನ್ನು ಜಗತ್ತು ಬೆರೆಗಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ, ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಸಾಬೀತುಪಡಿಸುವಂತೆ ಮಹಾನ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಪತನಗೊಂಡಿತು. ತನ್ನ ಬೇರು ಮತ್ತು ಕೊಂಬೆರೆಂಬೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಣ್ಣು ಕಿವಿಗಳಾಗಿ ಕೊಂಡಂತೆ ವರ್ತಮಾನದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸತೊಡಗಿದ ಮಹಾವೃಕ್ಷದ ಮಡಿಲು ಪ್ರೇಮಿಗಳ ಪಾಲಿಗೆ ಆಸರೆಯೂ ಆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಶುರುವಾದುದು ಕಾಳಿಂಗನ ಕಥೆ. ಮಹಾವೃಕ್ಷದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಕಾಳಿಂಗ ದಂಪತಿ ನಾಗರಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳಂತೆ ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದರು. ಕಾಡಿಗೂ ನಾಡಿಗೂ ದಾರಿ ಶುರುವಾಯಿತು. ಅದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಘ್ರವೊಂದರ ಗರ್ಜನೆಯೂ ಕಾಳಿಂಗನಿಗೆ ಕೇಳಿಸತೊಡಗಿತು.

ಹುಲಿಗೆ ಬೇಟೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಕೊಂದು ತಿನ್ನುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ತಾನಾಗಿಯೇ ಸಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತ್ತೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಮುಳ್ಳುಹಂದಿಯೂ ಅಂಥದೇ ಹಠಮಾರಿ ಪ್ರಾಣಿ. ಬೇರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತೆ ಪ್ರಾಣ ಭಯದಿಂದ ಓಡಿಹೋಗದೇ ಸೇನಾಪತಿ ನಿಂತು ಕೊಂಡಿತ್ತು. ಇದು ಅದರ ತಲೆಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ತಕ್ಕಣಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಕೆದರಿಕೊಂಡ ಮುಳ್ಳುಗಳಿಂದ ಚುಚ್ಚಿಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಇದೇ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಾದಾಗ ಹುಲಿಗೂ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ, ಹಂದಿಗೂ ಜೀವನ್ಮರಣದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ಎರಡೂ ಸುಮಾರು ಹೊತ್ತು ಸೇನಾಪತಿಯನ್ನು ತಿರುತಿರುಗಿಸಿ ಹುಲಿಯನ್ನು ಸುಸ್ತುಗೊಳಿಸಿತು ಹಾವನ್ನು ಮುಂಗುಸಿ ಸುಸ್ತುಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ. ಹುಲಿಯಂಥ ಹುಲಿಗೆ ಬೇಟೆಯನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದು ಅವಮಾನಕರವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಿರಲೋ ಏನೋ ಗಬಕ್ಕನೆ ಬಾಯಿ ಹಾಕಿದ ರಭಸಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಕೊಂಡ ಮುಳ್ಳುಹಂದಿಯ ಮುಳ್ಳುಗಳೆಲ್ಲ ಬಾಯಿ, ಮುಖ, ಕಣ್ಣೆಗಳೆಲ್ಲ ಚುಚ್ಚಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟವು. ಚುಚ್ಚಿಕೊಂಡದ್ದು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಮುಖ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟುಕೊಂಡ ಅನೇಕ ಮುಳ್ಳುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಆರ್ತನಾದ ಮಾಡುತ್ತ ಅರೆ ಕುರುಡಾದ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲೇ ತನ್ನ ಗಡಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಗುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಅದು ಹುಡುಕಿಬಂದಿದ್ದರೂ ಕಣ್ಣು ಬಾಯಿಗಳು ಅದರ ಮಾತು ಕೇಳುವಂತಿರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಕಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಕೆಲಕಾಲ ಕುಳಿತು ತನ್ನ ಪಂಜಿನಿಂದ ಮುಖ ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಗೆಬಿ ಗೆಬಿ ಮುಳ್ಳುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಮೆಲ್ಲಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟ ಹುಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಮೈಲಿ ನಡೆದು ಬೆಳಕು ಹರಿಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಯಲು ಬಸವಣ್ಣನ ಆಸುಪಾಸಿನ

ಕರಿಕಲ್ಲು ಗುಡ್ಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಹೊಟ್ಟೆಬಾಕ ಪುಣ್ಯಕೋಟಿ ಹಸುವು ಹೆಚ್ಚು ಮೇಯ್ದು ತನ್ನ ಕರುವಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ದುರಾಸೆಯಿಂದ ಕಾಳ ಮತ್ತು ಕಾಳಿಂಗನ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ ಅದೇ ಬಂಡೆಯವರೆಗೂ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿ ಮಲಗಿದ್ದ ಹುಲಿಯ ಘರ್ಜನೆ ಕೇಳದಿದ್ದರಿಂದ ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿಯ ಭಯ ಅದಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕೊರಳಲ್ಲಿದ್ದ ಗಂಟೆಯ ನಿನಾದದಿಂದ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡ ನಿಶ್ಚಲಗೊಂಡಿದ್ದ ಹುಲಿ, ತನ್ನ ಹಸಿವಿನ ಸಮಯಕ್ಕೆ ತಾನಾಗಿಯೇ ಒಲಿದುಬಂದ ಹಸುವಿನ ಮಾಂಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವಷ್ಟು ಮೂರ್ಖನಾಗಿರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಬಾಯಿಯಿಂದ ಅದರ ಗೋಮಾಳಿಯ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇದ್ದರೂ ಕನಿಷ್ಠ ಪಂಜಿನಿಂದ ಹೊಡೆದು ಸಾಯಿಸೋಣವೆಂದು ಕರಿಕಲ್ಲುಗುಡ್ಡದ ಮೇಲಿನಿಂದೆರಗಿತು. ಆದರೆ ನಿಶ್ಚಕ್ತಿಯಿಂದ ಪುಣ್ಯಕೋಟಿಯನ್ನು ತಲುಪುವ ಮೊದಲೇ ನೆಲಕ್ಕೆ ಮುಗ್ಧರಿಸಿಬಿದ್ದು, ನಂಜೇರಿದ್ದ ಮುಳ್ಳುಹಂದಿಯ ಮುಳ್ಳಿನ ವಿಷಕ್ಕೂ, ಬಿದ್ದ ಪೆಟ್ಟಿನ ನೋವಿಗೂ ತತ್ತರಿಸಿ ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟಿತು.

ರಾತ್ರಿ ಕಟ್ಟಿಹಾಕದುದರಿಂದ ಸುಮ್ಮನೇ ಮಲಗುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲೋ ಮೇವಿನ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದು, ಬೆಳಕು ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಕರುವಿನ ನೆನಪಾಗಿ ಓಡೋಡಿಬಂದಿತು. ಅದನ್ನು ಕಂಡ ಕಾಳಿಂಗನಿಗೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವತ್ತು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಕಾಳಿಂಗನೇ ಹಸುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಾಡಿಗೇ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟ. ನಿನ್ನೆಯಂತೆ ಇವತ್ತು ಹುಲಿಯ ಆರ್ಭಟ ಕೇಳದುದರಿಂದ, ತನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ತಾನು ಎಲ್ಲೋ ಮುಂದೆ ಹೊರಟುಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮೈಲಿಯಷ್ಟು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸಲು ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ.